

.....
kod pracy ucznia

.....
pieczętka nagłówkowa szkoły

KONKURS Z HISTORII DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH ETAP SZKOLNY

Drogi Uczniu,

witaj na I etapie konkursu z historii. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania konkursowe.

- Arkusz liczy 13 stron i zawiera 20 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt komisji konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Nie używaj korektora/długopisu zmazywального.
- Błędną odpowiedź przekreśl.
- Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym lub otoczone kółkiem.
- Brudnopis nie będzie oceniany.

Czas pracy:

60 minut

Liczba punktów
możliwych
do uzyskania:

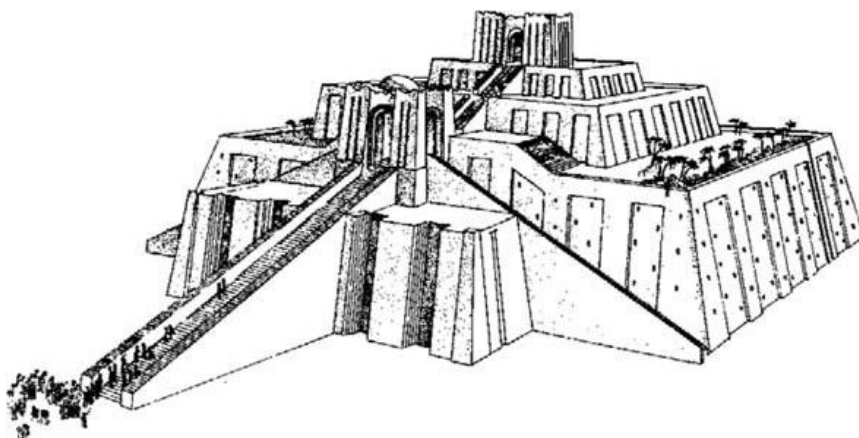
50

Pracuj samodzielnie.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0-2 pkt)

Na podstawie źródła i wiedzy własnej odpowiedz:

I. Przedstawiona na rysunku budowla była charakterystyczna dla budownictwa:

- A. starożytnego Egiptu
- B. starożytnej Mezopotamii
- C. starożytnej Grecji
- D. starożytnego Rzymu

II. Napisz historyczną nazwę tego budynku:

Zadanie 2. (0-1 pkt)

Zaznacz prawidłową odpowiedź.

Wiara w wielu bogu to:

- A. monoteizm
- B. teocentryzm
- C. politeizm
- D. antropomorfizm

Zadanie 3. (0-3 pkt)

Cywilizacje starożytnego Wschodu określa się mianem cywilizacji wielkich rzek. Napisz nazwę największej rzeki lub rzek, wokół której/których rozwinęły się poniższe cywilizacje:

A. Mezopotamia – rzeki:

B. Indie – rzeki:

C. Izrael – rzeka:

Zadanie 4. (0-2 pkt)

Na podstawie źródła i wiedzy własnej odpowiedz: GDZIE (miejsowość) i w którym ROKU rozegrała się bitwa, o której mówi źródło.

„Zdania wodzów ateńskich były podzielone: jedni nie chcieli dopuszczać do walki [...], a drudzy wraz z Miltiadesem radzili bić się. [...] Ateńczycy na dany znak ruszyli pędem przeciw barbarzyńcom [...], skoro zwarli się z [Persami] w gęstych szeregach walczyli chwalebnie, [...] na obu skrzydłach zwyciężyli. [...] Ateńczycy, ile mieli sił w nogach, pospieszyli do miasta i przybyli tam wprzód niż barbarzyńcy, [którzy] odpłynęli z powrotem do Azji”.

GDZIE (miejsowość) –

ROK –

Zadanie 5. (0-3 pkt)

Przeczytaj uważnie tekst źródłowy i odpowiedz na pytania:

„[...] cesarz [...] przybył do grobu św. Wojciecha dla modlitwy i pojednania, a zarazem w celu poznania sławnego Bolesława, jak o tym można dokładniej wyczytać w księdze o męczeństwie [tego] świętego. Bolesław przyjął go tak zaszczytnie i okazale, jak wypadło przyjąć króla, cesarza rzymskiego i dostojnego gościa. Albowiem na przybycie cesarza przygotował przedziwne [wprost] cuda [...]. I tak wielką owego dnia złączyli się miłością, że cesarz mianował go bratem i współpracownikiem cesarstwa i nazwał go przyjacielem i sprzymierzeńcem narodu rzymskiego”.

(Kronika Polska, Wrocław 1989, s. 20-22.)

A. W którym roku miało miejsce wydarzenie opisane w źródle. –

B. Zidentyfikuj władców, którzy występują w źródle:

Cesarz to (imię i numer porządkowy władcy) –

Napisz przydomek Bolesława –

Zadanie 6. (0-1 pkt)

Mieszkańcy średniowiecznych miast byli bardzo zróżnicowani pod względem majątkowym i dzielili się na kilka warstw. Zaznacz, która grupa społeczna NIE NALEŻAŁA do stanu miejskiego:

- A. plebs
- B. kmiecie
- C. pospólstwo
- D. patrycjat

Zadanie 7. (0-6 pkt)

Kazimierz, jako jedyny władca otrzymał za zasługi przydomek „Wielki”. Rozstrzygnij, która informacja dotycząca panowania tego władcy jest PRAWDZIWA [P], a która FAŁSZYWA [F]. Właściwą odpowiedź otocz kółkiem:

A. Wprowadził zakaz osiedlania się Żydów w Polsce.	P	F
B. Dokonał reformy sądownictwa poprzez reorganizację sądów i kodyfikację prawa (statuty: wiślicki i piotrkowski).	P	F
C. W celu ożywienia handlu wprowadził nakaz wystawienia towarów na sprzedaż w mieście posiadającym prawo składu oraz nakaz poruszania się kupców po wyznaczonych trasach.	P	F
D. Kazimierz Wielki podjął kilka nieudanych wypraw na Ruś, ale nie przyłączył do Polski ziem na wschód od rzeki San.	P	F
E. W 1335 r. na zjeździe w Wyszehradzie król Czechosłowacji Karol Wielki zrzekł się pretensji do tronu polskiego za 20 tys. kop groszy praskich.	P	F
F. Przeprowadził reformę monetarną i podatkową (tzw. poradlnie w wysokości 12 groszy rocznie od łana kmiecego).	P	F

Zadanie 8. (0-1 pkt)

Wpisz nazwę miejscowości:

W 1339 r. Kazimierz Wielki doprowadził do sądu papieskiego, który rozstrzygnął spór polsko-krzyżacki. Krzyżacy mieli zwrócić wszystkie ziemie, które zagarnęli i zapłacić odszkodowanie. Obrady tego sądu odbyły się w

Zadanie 9. (0-1 pkt)

Podaj datę roczną:

„Niechże więc tam będzie nauk przemożnych perła, aby wydawała mężę dojrzałością rady znakomite, ozdobą cnót świetne i w różnych umiejętnościach biegle”. To fragment z aktu fundacyjnego Akademii Krakowskiej powołanej w roku

Zadanie 10. (0-2 pkt)

Uzupełnij tekst z luką, wpisując informacje dotyczące roku tego wydarzenia oraz dokładną nazwę ziemi (dzielnicy), którą zatrzymali Krzyżacy:

Za panowania Kazimierza Wielkiego w roku zawarto w Kaliszu pokój wieczysty z Krzyżakami. Polska odzyskała Kujawy i ziemię dobrzyńską, Zakon zatrzymał i ziemię chełmińską jako „jałmużnę” króla polskiego.

Zadanie 11. (0-4 pkt)

„Była niestrudzoną krzewicielką czci Bożej, opiekunką Kościoła, służebnicą sprawiedliwości, towarzyszką wszelkich cnót [...], nie widziano ówczesnie na całym świecie podobnego jej człowieka królewskiego rodu” – to fragment charakterystyki Jadwigi Andegaweńskiej. Rozstrzygnij, która informacja dotycząca jej osoby i panowania jest PRAWDZIWA [P], a która FAŁSZYWA [F]. Właściwą odpowiedź otocz kółkiem:

A. Była córką Karola Roberta Andegaweńskiego i żoną Wilhelma Habsburga.	P	F
B. Jest patronką Polski i apostołką Litwy. Została kanonizowana w Krakowie 8 czerwca 1997 r. przez papieża Jana Pawła II.	P	F
C. Koronowana na króla Polski w 1399 r. Po koronacji Władysława Jagiełły oddała całą władzę mężowi, zajmując się wychowaniem córki Elżbiety.	P	F
D. Otaczała się ludźmi wykształconymi i oddała klejnoty na odnowienie uniwersytetu w Krakowie.	P	F

Zadanie 12. (0-4 pkt)

Przyporządkuj odpowiednio wydarzenie do władcy, wpisując cyfry od 1 do 5.:

- A. Kazimierz Odnowiciel –
- B. Bolesław Śmiały –
- C. Władysław Łokietek –
- D. Ludwik Węgierski –

1. nadanie przywileju w Koszycach
2. śmierć biskupa Stanisława ze Szczepanowa
3. przeniesienie stolicy do Krakowa
4. pierwsza koronacja w Krakowie
5. sprowadzenie Krzyżaków do Polski

Zadanie 13. (0-4 pkt)

Napisz historyczną nazwę opisanego zagadnienia:

A. Od VI w. p.n.e. obywatele greckich polis służyli w ciężkozbrojnej piechocie. Żołnierze uzbrojeni byli m.in. w pancerze, hełmy, włócznie i tarcze. Żołnierze greccy nazywani byli –

B. Był to urząd wyższy w starożytnym Rzymie, odpowiedzialny za armię. Imiona tych urzędników wyznaczały nazwę danego roku. –

C. Bogaci kupcy, bankierzy, piastujący urzędy w mieście. Była to najwyższa grupa społeczna w średniowiecznym mieście. –

D. Ten słup stawiano w centralnej części miasta, przywiązywano do niego skazanego i publicznie wykonywano karę chłosty. Był to –

Zadanie 14. (0-3 pkt)

Przeczytaj uważnie krótkie biogramy i napisz, o kim mówi dany tekst zadania:

A. Był królem Sparty, który wślawił się bohaterską obroną w wąwozie termopilskim, gdzie dowodził niewielkimi siłami. Pomimo przegranej bitwy stał się symbolem odwagi, patriotyzmu i niezłomności.

B. Po zakończeniu wojen ogłosił pokój (pax romana) w całym imperium. Senat przyznał mu tytuł „dostojny”. Za jego panowania urodził się Jezus Chrystus. Był pierwszym z rzymskich cesarzy.

C. Był najwybitniejszym przedstawicielem scholastyki, czyli średniowiecznej filozofii, doktorem Kościoła i autorem *Summy filozoficznej*. Żył w XIII wieku. Ogłoszony świętym Kościoła katolickiego.

Zadanie 15. (0–4 pkt)

Uzupełnij, w wykropkowanych miejscach w tabelce, brakujące informacje dotyczące wojen prowadzonych przez Polskę w średniowieczu:

	Dowódca wojsk polskich	Miejsce bitwy	Rok, w którym miała miejsce bitwa	Rezultat bitwy
A.	Mieszko I	<ul style="list-style-type: none"> • Strona wygrana: Polacy • Strona przegrana: Niemcy
B.	1109	<ul style="list-style-type: none"> • Strona wygrana: Polacy • Strona przegrana: Niemcy
C.	Legnica	1241	<ul style="list-style-type: none"> • Strona wygrana: • Strona przegrana:
D.	Władysław Łokietek	Płowce	<ul style="list-style-type: none"> • Strona wygrana: • Strona przegrana:

Zadanie 16. (0–3 pkt)

Przeczytaj uważnie fragmenty średniowiecznych kronik i rozstrzygnij, który kronikarz jest autorem danego opisu wydarzeń. Odpowiedzi wybierz spośród:

1. Wincenty Kadłubek
2. Thietmar
3. Janko z Czarnkowa
4. Gall Anonim

		KRONIKARZ:
A.	<i>„Uznaliśmy za rzecz wartą trudu niektóre czyny książąt polskich opisać raczej skromnym naszym piórem ze względu na pewnego chwalebego i zwycięskiego księcia imieniem Bolesław, niżli nic w ogóle z tych godnych uwagi zdarzeń nie zachować dla potomności”.</i>
B.	<i>„Ten to król ponad wszystkich książąt polskich dzielnie rządził rzeczą pospolitą, albowiem jak drugi Salomon wyniósł dzieła swoje, budując miasta, domy i grody. [...] Naprzeciw zamku krakowskiego [...] wybudował miasto, które nazwał od imienia swego [...]. Wszystkie te miasta i zamki opatrzył bardzo silnymi murami, budowlami i wieżami wyniosłymi, głębokimi fosami i innymi fortyfikacjami na ozdobę królestwa, a ku bezpieczeństwu i schronieniu narodu polskiego. Za panowania bowiem tego króla powstało w lasach, gajach i na karczowiskach prawie drugie tyle miast i wsi [...]”.</i>
C.	<i>[...] Oby Bóg przebaczył cesarzowi, że czynszownika czyniąc udziałnym panem do tego stopnia go wywyższył, iż zapomniawszy o stanowisku swego ojca ośmiela się on zawsze dotąd sobie przełożonych powoli zepchnąć w poddaństwo i łowiąc ich na wędkę marnego pieniądza przyprawiać o utratę wolności i niewolę”.</i>

Zadanie 17. (1 pkt)

Wymień KRÓLÓW POLSKI z dynastii Piastów w kolejności chronologicznej ich panowania w XIII-XIV wieku.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 18. (0-1 pkt)

Od połowy XII w. w Europie rozwijał się styl gotycki. Napisz cztery charakterystyczne cechy tego stylu:

-
-
-
-

Zadanie 19. (0-3 pkt)

Na podstawie tekstu źródłowego i wiedzy własnej odpowiedz na pytania:

„Skoro zaś to, co przyrzeczono, dojdzie do przewidzianego końca, natenczas pan Jagiełło, Wielki Książę, z wszystkimi braćmi swymi jeszcze nie chrzczonymi, krewniakami, szlachcicami, ziemianami, z wyższymi i najniższymi w swoich krajach zamieszkałymi, wiarę świętego rzymskiego Kościoła przyjmąc zamierza, pragnie i życzy sobie. [...] Dla sprawy tej utwierdzenia, dla pewności i ubezpieczenia tenże Jagiełło Wielki Książę przyrzeka wszystkie skarby swe złożyć i wydać na odzyskanie strat państw obojga, tak Polski, jako też Litwy. A to tylko, jeżeli też pani Węgier córkę swą [...], królowę polską przyrzeczoną, odda mu w małżeństwo”.

(Cyt. za: *Wiek V-XV w źródłach. Wybór tekstów źródłowych...*, opr. M. Sobańska-Bondaruk, S. B. Lenard, Warszawa 1997, s. 195.)

A. Podaj rok i nazwę miejscowości, w której doszło do zawarcia tego układu:

ROK –

MIEJSCOWOŚĆ –

B. Na podstawie wiedzy własnej napisz dwie przyczyny, które doprowadziły do zawarcia tego układu:

•

.....

.....

.....

•

.....

.....

.....

C. Na podstawie wiedzy własnej napisz dwa skutki wejścia w życie tego układu:

•

.....

.....

•

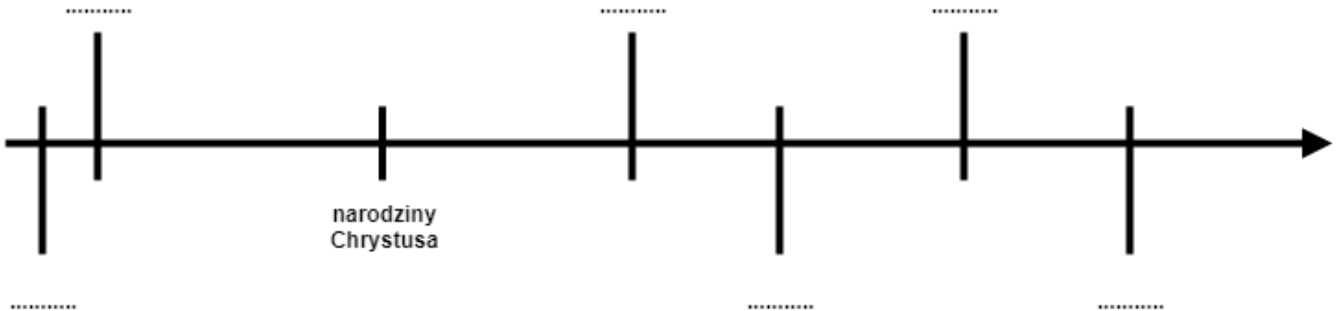
.....

.....

Zadanie 20. (0-1 pkt)

Ułóż na osi czasu – zgodnie z chronologią – wydarzenia, zapisując w odpowiednim miejscu oznaczenia literowe od A do F:

- A. sprowadzenie Krzyżaków do Polski
- B. synod w Clermont, wezwanie papieża Urbana II do krucjat
- C. założenie Rzymu przez Romulusa
- D. koronacja Karola Wielkiego na cesarza
- E. hidżra, ucieczka Mahometa z Mekki do Medyny
- F. pierwsze igrzyska olimpijskie w starożytnej Helladzie

Brudnopis